

Pielgrzymka do Ziemi Świętej

Pradawna tradycja nazywa Ziemię Świętą - Piątą Ewangelią. To prawda, bo mimo iż Chrystus żył przed dwoma tysiącami lat, wszystko w Ziemi Świętej mówi nam o Nim. On Sam stawszy się człowiekiem uświęcił ją swoim życiem, działalnością, a w końcu męczeńską śmiercią. Dla szczerze wierzącego przestaje być ważne, czy naprawdę w tym konkretnym miejscu i czasie, nad jeziorem stał Chrystus przemawiając do zgromadzonych tłumów – nie! Wystarczy widok jeziora, jego zapach, jego oddech, by wyobrazić sobie Pana. To wystarcza.

Przed podróżą zastanawiałam się, dlaczego Bóg wybrał Izrael na kolebkę i trwałe źródło naszej wiary. Aby odpowiedzieć na to pytanie, dobrze jest pojechać do Izraela, nie tylko po to aby przekonać się na własne oczy, jak tam naprawdę jest, ale również po to, aby nabrać sił na dalsze życie.

Naszą niezapomnianą podróż rozpoczęliśmy 16 marca 2008 lecąc samolotem do stolicy Izraela – Tel Avivu.

Tu oczekiwała nas przewodniczka Aviva, z którą podróżowaliśmy przez 2 tygodnie. W drodze do Jerycho, miejsca naszego pierwszego noclegu odwiedziliśmy portowe miasteczko Jaffa, położone w centralnej części aglomeracji miejskiej Gush Dan, która rozciąga się wokół miasta Tel Awiw i jest jego dzielnicą. W Jaffie mieszka 80 tys. mieszkańców. Współczesna Jaffa jest malowniczą dzielnicą artystów, w której można odpocząć od zgiełku sąsiedniego zatłoczonego Tel Awiwu. Znajdują się tu liczne galerie sztuki, sklepy z pamiątkami, restauracje, kawiarnie i nadmorskie promenady.

W blaskach zachodzącego słońca patrzyliśmy na panoramę Jerozolimy, do której mieliśmy powrócić u schyłku naszej pielgrzymki.

Już o zmierzchu, pokonując dobrze strzeżony punkt kontroli granicznej i będąc świadkiem niecierpliwych i groźnie brzmiących kłótni Arabów z powodu przestoju na granicy, dotarliśmy nareszcie do luksusowego hotelu, położonego na.... pustyni.

Jerycho (arab. أحيار, hebr. יריחו) – arabskie miasto położone w Judei, we wschodniej części Palestyny, w pobliżu rzeki Jordan. Miasto znajduje się pod administracją Autonomii Palestyńskiej.

Jest położone około 270 metrów poniżej p.m. i stąd uważane jest za najniższą położoną miejscowość na świecie.

Jerycho jest jednym z najstarszych miast świata i prawdopodobnie najstarszym nieprzerwanie istniejącym siedliskiem ludzkim. W pobliżu obecnego Jerycha już 11 000 lat temu istniały trzy odrębne siedliska ludzkie. Było to spowodowane najprawdopodobniej dogodną lokalizacją – w pobliżu źródła wody i prowadzącego ze wschodu na zachód szlaku na północ od Morza Martwego.

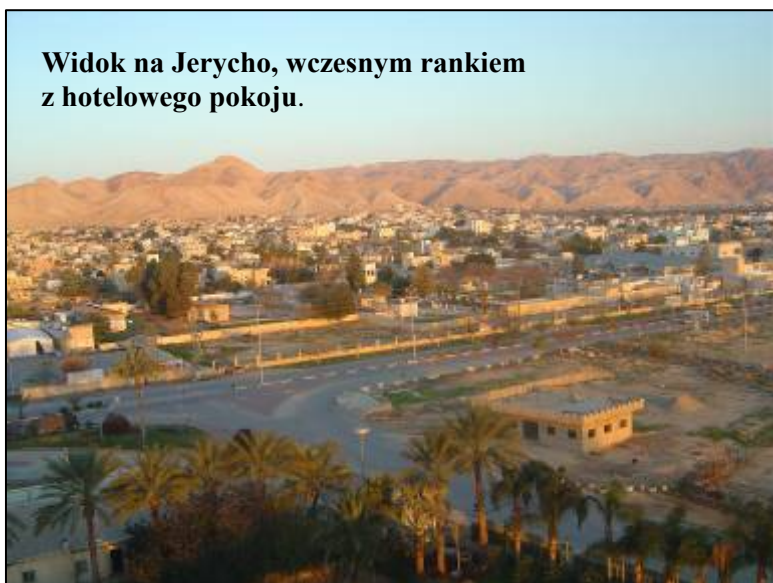
*Mój Mistrzu, przede mną droga,
którą przebyć muszę tak, jak Ty.
Mój Mistrzu, wokóło ludzie,
których trzeba kochać, tak jak Ty.
Mój Mistrzu, niełatwo cudzy ciężar
wziąć w ramiona, tak jak Ty.
Mój Mistrzu, poniosę wszystko,
jeśli będziesz ze mną zawsze Ty.*

(piosenka religijna)

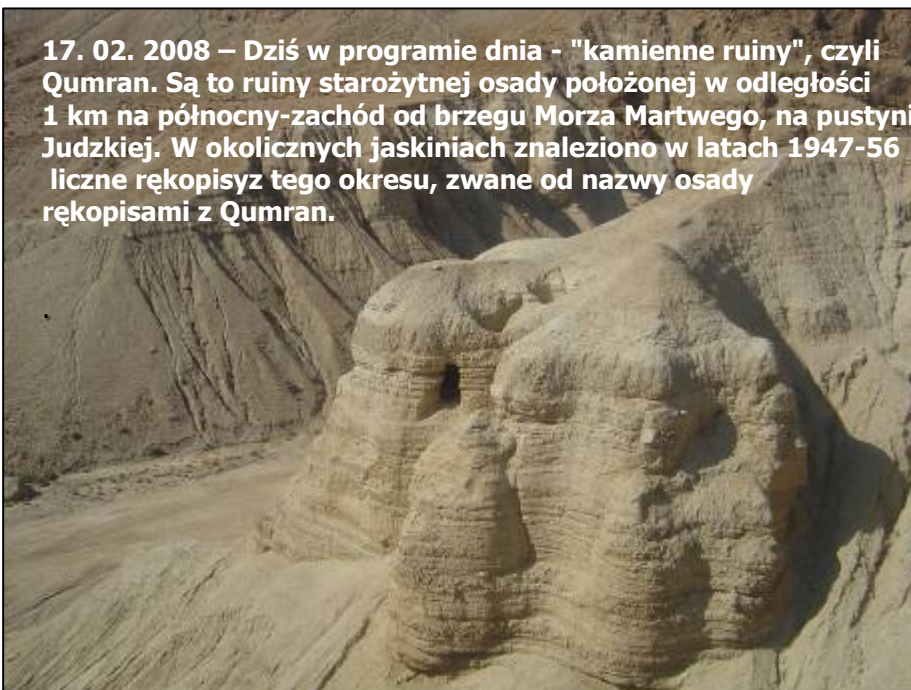

Kościół św. Pawła w Jaffie, miejsce naszej pierwszej pielgrzymiej Mszy św.

Widok na Jerycho, wczesnym rankiem z hotelowego pokoju.

17. 02. 2008 – Dziś w programie dnia - "kamienne ruiny", czyli Qumran. Są to ruiny starożytnej osady położonej w odległości 1 km na północny-zachód od brzegu Morza Martwego, na pustyni Judzkiej. W okolicznych jaskiniach znaleziono w latach 1947-56 liczne rękopisy tego okresu, zwane od nazwy osady rękopisami z Qumran.

Dzień kończy Msza św.,
w kościele Dobrego Pasterza
w Jerycho.

Po plenerowym spacerze wyruszamy nad morze. Wspaniała słoneczna pogoda, towarzyszy nam podczas niezapomnianej kąpieli w Morzu Martwym. Będąc tutaj trzeba koniecznie zażyć, bogatej w minerały, kąpieli błotnej.

Tutaj naprawdę nie
można się utopić!

Lustro wody znajduje się w najniższym punkcie Ziemi - 418 m p.p.m. (i ciągle się obniża). Powierzchnia jeziora wynosi 1 020 km², a maksymalna głębokość - 399 m. Jezioro to wykazuje bardzo duże zasolenie. Na powierzchni zasolenie wynosi ok. 22%, a na głębokości 50 m - 36%. Ok. 17 tys. lat temu poziom wody Morza Martwego był tak wysoki, że łączyło się ono z leżącym na północ Jeziorem Tyberiadzkim. W pobliżu Morza Martwego prawdopodobnie leżała Sodomia i Gomora.

Jezus wszedł do Jerycha i przechodził przez miasto. A był tam pewien człowiek, imieniem Zacheusz, zwierzchnik celników i bardzo bogaty. Chciał on koniecznie zobaczyć Jezusa, kto to jest, ale nie mógł z powodu tłumu, gdyż był niskiego wzrostu. Pobiegł więc naprzód i wspiął się na sykomorę, aby móc Go ujrzeć, tamtędy bowiem miał przechodzić. Gdy Jezus przyszedł na to miejsce, spojrział w górę i rzekł do niego: Zacheuszu, zejźdź prędko, albowiem dziś muszę się zatrzymać w twoim domu. Zeszedł więc z pośpiechem i przyjął Go rozradowany. A wszyscy, widząc to, szemrali: Do grzesznika poszedł w gościnę. Lecz Zacheusz stanął i rzekł do Pana: Panie, oto połowę mego majątku daję ubogim, a jeśli kogo w czym skrzywdziłem, zwracam poczwórnice.

Sykomora – drzewo Zacheusza
w Jerycho.

Po orzeźwiającej kąpieli udajemy się kolejką linową na Górę Kuszenia. Tradycja czterdziestodniowego postu Jezusa jest związana właśnie z tą górą, która wznosi się niemal pionowo na równinie. Do jej zbocza uciepione są jak gniazda cele prawosławnego klasztoru greckiego, zbudowanego w roku 1895. Obecnie mieszka tutaj tylko jeden mnich. Znajduje się tu grota, gdzie miał przebywać Jezus w czasie czterdziestodniowego postu, gdy ukazał Mu się szatan, by Go kusić.

18. 02. 2008 – Wczesnym rankiem udajemy się do kolejnego ważnego punktu, związanego z życiem Chrystusa – miejscem Jego chrztu z rąk Jana Chrzciciela. Znajduje się ono na terenie Jordanii i jest oddalone zaledwie o około 10 km na wschód od Jerycha. Sanktuarium — kaplice upamiętniające chrzest Jezusa w Jordanii — pierwsi chrześcijanie zbudowali zarówno na wschodnim, jak i na zachodnim brzegu rzeki. W miejscu tym wspomina się również Jana Chrzciciela — poprzednika Chrystusa — oraz proroka Eliasza. Według starożytnej tradycji po wschodniej stronie Jordanu miała znajdować się Betania (lub Betabara), gdzie Jan Chrzciciel nazwał Jezusa Barankiem Bożym (por. J 1,28n).

Miejsce kuszenia Pana Jezusa

Św. Jan Apostoł podaje nam miejsce, gdzie miał być Pan Jezus ochrzczony: "Działo się to w Betanii po drugiej stronie Jordanu, gdzie Pan udzielał chrztu" (J 1, 28).

Po Liturgii wyruszamy w dalszą drogę do Jerash, gdzie znajdują się ruiny jednego z najlepiej zachowanych na świecie rzymskich miast z okresu starożytności. Miasto zostało założone prawdopodobnie w czasach Aleksandra Wielkiego w IV w. p.n.e. Znajdują się tu między innymi: ruiny dwóch rzymskich teatrów, świątynia Zeusa i świątynia Artemidy z II wieku, owalne forum, kompleks łaźni ale także kościoły katolickie, kiedyś istniała tu bowiem gmina chrześcijańska.

Wzruszająca Msza św., nad wodami Jordanu. Jednak w czasach Jezusa, rzeka wyglądała bardziej okazale.

Jerash (Dżarasz) w czasach rzymskich nazywał się Geraza. W lipcu w Dżaraszu odbywa się festiwal kultury i sztuki w którym uczestniczą artyści z całego świata.

Podczas postępu próbujemy smacznej kuchni regionalnej, pełnej wonnych przypraw i pikantnych dodatków. Na deser - słodka kawa z kardamonem.

Podczas całego pobytu w Jordanii, towarzyszą nam dwaj inni przewodnicy oraz policjant, (dla naszego bezpieczeństwa). Jeden z przewodników, to Alex, Palestyńczyk mieszkający w Jordanii, który studiował i ożenił się w Polsce. Dzień kończymy noclegiem w Ammanie.

19. 02. 2008 –Góra NEBO. Najwyższy punkt masywu ma wysokość 835 m n.p.m. Według lokalnej tradycji potwierdzonej m.in. świadectwami starożytnych pątników, z Góry Nebo biblijny Mojżesz miał zobaczyć Ziemię Obiecana, do której nie było mu jednak dane wkroczyć razem z plemionami izraelskimi. Dzisiaj na szczycie znajduje się Sanktuarium Mojżesza z parkiem archeologicznym, którym opiekują się franciszkanie z Ziemi Świętej. Miejsce jest czczone przez wyznawców religii abrahamowych: żydowskiej, chrześcijaństwa oraz islamu.

Dnia 19 marca 2000 Górę Nebo odwiedził Jan Paweł II w czasie swojej 91. podróży apostołskiej.

Widok z Góry jest imponujący!

Ksiądz Jan w mozaikach.

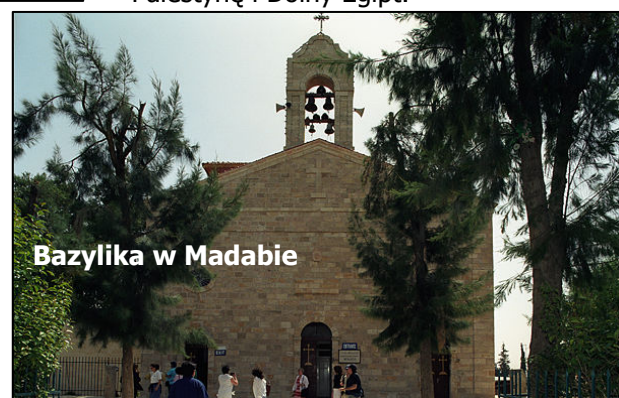

Mojżesz przewodził Izraelowi przez czterdzieści lat wędrówki po pustyni, jednak nie dane mu było wejść do Ziemi Obiecanej Kanaan.

Madaba - miasto w północno-zachodniej Jordanii, w oazie na płaskowyżu. Nasza grupa miała możliwość podziwiania "mapy mozaikowej" pochodzącej z VI wieku n.e. na posadzce greckokatolickiej bazyliki św. Jerzego, a przedstawiającą Palestynę i Dolny Egipt.

Pierwsze wzmianki o Górze Nebo odnajdujemy w księgach starotestamentalnych, w opisie Eksodusu i podboju Kanaanu po wyjściu z niewoli egipskiej. Mojżesz, który był przywódcą Izraelitów, sprzeniewierzył się Bogu i ze względu na swój grzech nie miał wejść do *Ziemi Ojców*.
W tym szczególnym miejscu nasi Duszpasterze: ks. Leszek Wedziuk, ks. Jan Urbanek oraz ks. Jan Kaluta sprawowali Mszę św.

Bazylika w Madabie

20. 02. 2008 – Kolejny dzień zapowiada się bardzo ciekawie, mimo nie sprzyjającej aury, ponieważ mieliśmy udać się do miasta wykutego w skale, zwanego Petra. To imponujące miasto było praktycznie nie do zdobycia. Jedyna droga do niego prowadziła wąskim i łatwym do obrony wąwozem, który Arabowie nazwali Siq, czyli „szczelina”. Ma zaledwie kilka metrów szerokości i ciągnie się ponad dwa kilometry wzdłuż stromych zrębów skalnych, które sięgają stu metrów wysokości. Skąły mienia się wszystkimi odcieniami czerwieni, brązu, fioleto i żółci. Najintensywniejsze kolory można dostrzec w blaskach słońca, które ukazało się na niebie zanim przeszliśmy wąwóz.

Petra (z gr. *πέτρα* "petra", *skała*; Arabski: *أثربترا*, *al-Bitrā*) to obecnie ruiny miasta Nabatejczyków, znajdujące się w południowo-zachodniej Jordanii. Petra słynie z licznych budowli wykutych w skałach. W czasach antycznych, w okresie od III w. p.n.e. do I w. n.e., miasto przeżywało czasy swojej świetności, będąc stolicą królestwa Nabatejczyków. Sami Nabatejczycy zwali Petrę *Rqm* (Rakmu), co oznacza "wielobarwna".

Wejście do Petry, której wspomnienie pozostanie na zawsze w pamięci.

Ks. Jan w towarzystwie ekologicznych taksówek, popularnych nie tylko wśród Beduinów. Inne modele, to osiołki i muły.

Petra znajduje się na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości - UNESCO.

Nasza grupa z sympatycznym policjantem przed wejściem do Chazne „Skarbca Faraona”. Wykuta w skale piętrowa budowla pow. ok. I-II w. n.e.

Podróż takim starym jeepem, wśród pustynnych krajobrazów, to nie lada atrakcja.

Jeden z monumentalnych piaskowców Wadi Rum.

W dniu dzisiejszym , to nie koniec atrakcji. Czekają nas jeszcze safari samochodami terenowymi po pustyni, a celem jest Region Wadi Rum, jednym z najpopularniejszych regionów turystycznych w Jordanii, także wśród zagranicznych turystów.

Wadi Rum ((ar): مر ي داو) to dolina leżąca wśród granitowych i zbudowanych z piaskowca skał. Ta największa wadi w Jordanii, była zamieszkiwana w okresie prehistorycznym przez wiele różnych kultur, w tym nabatejską. Pozostawiły one po sobie ślad w postaci malunków naskalnych, petroglifów i świątyń. Obecnie żyją w Wadi Rum grupy beduinów.

Wadi Rum rozstawił na świecie brytyjski oficer, T.E. Lawrence, który działał na tym terenie w okresie Powstania Arabskiego z lat 1917-1918.

Po dniu, który przyniósł nam wiele niezapomnianych wrażeń, a także wiele radości, udajemy się do Aqaby na zasłużony nocleg, a zarazem ostatni w Jordanii, bowiem następnego dnia wyruszamy do Egiptu.

21. 02. 2008 – Nadszedł czas pożegnania z przewodnikami i policjantem. Wszyscy mamy nadzieję, że naszą grupę będą mile wspominać. Z autokaru przesiadamy się do szybkiej łodzi motorowej i po ok. dwóch godzinach podróży po Morzu Czerwonym, jesteśmy w Egipcie, a następnie w prześlicznym hotelu w Tabie i naprawdę wypoczywamy na plaży.

22. 02. 2008 – Przedpołudnie wykorzystujemy na relaks na plaży lub basenie. Ośrodek chotelowy jest luksusowo urządony, ale naszą swobodę ograniczają z jednej strony, masyw górski, z drugiej Morze Czerwone, z dwóch pozostałych rozpoczęte budowy nowych kompleksów wypoczynkowych. Ośrodek jest bardzo dobrze chroniony przez policję, również tajną, z obawy na zamachy terrorystyczne, które w tym rejonie miały miejsce. O godz. 13:30 wyjeżdżamy do innego hotelu na nocleg w rejonie Góry Synaj. Tutaj towarzyszą nam dwaj przewodnicy egipscy, jeden z nich mówiący po polsku – Billy ma żonę Polkę i wkrótce ma zostać ojcem. Przed kolacją robimy zakupy w małym i sennym miasteczku, które nosi nazwę: Święta Katarzyna.

23. 02. 2008 – O godzinie 1.30 nasza grupka udaje się na Górę Mojżesza. Marsz z beduinskim przewodnikiem będzie trwał do 5:45. Istnieją dwa szlaki turystyczne: Dłuższy, łatwiejszy szlak, którym zdecydowana większość turystów *wchodzi* na szczyt, prowadzi krętą tzw. *wielbłądzą ścieżką* lub *Ścieżką Paschy* (*Sikkat al-Basza*), zaczynającą się około 50 m za murami klasztoru Świętej Katarzyny. Za rozpadliną pod samym szczytem łączy się z drugą trasą, z tego miejsca pozostaje 750 stopni do szczytu.

Mamy wielkie szczęście, bo towarzyszy nam pełnia księżycy, co ułatwia zdobycie góry, jednocześnie w poświacie księżycowej wyłaniają się tajemniczo i nieco groźnie wyglądające bloki skalne. Jedna z pań naszej grupy zdecydowała się pojechać większość trasy na wielbłądzie. W czasie drogi, mimo ogromnej liczby turystów, bo idą z nami nie tylko pielgrzymi, staramy się oddać modlitwie, ale jest to bardzo trudne. Towarzyszy nam m.in. ok. 350 osób z Nigerii.

Na szczycie góry jesteśmy krótko przed spektakularnym wschodem słońca, i czas ten poświęcamy na wspólny różaniec i modlitwę, którą zagłuszają różni wyznawcy boga słońca i inni sekciarze.

Po zejściu z Góry Synaj, po drodze wstępujemy do klasztoru św. Katarzyny, a następnie wyruszamy w powrotną drogę do naszego pięknego hotelu w Tabie.

Góra Mojżesza ma wysokość 2.285 m n.p.m.. Tradycyjnie utożsamiana z biblijną górą Horeb, gdzie, według Starego Testamentu, Bóg przekazał Mojżeszowi kamienne tablice z dziesięciorgiem przykazań i zawarł przymierze z narodem izraelskim.

Krzak Gorejący w klasztorze św. Katarzyny, przez który Bóg przemówił do Mojżesza.

Klasztor Katarzyny jest najstarszym klaszturem chrześcijańskim w Egipcie. Pierwszą kaplicę w tym miejscu zbudowała cesarzowa Helena, matka Konstantyna Wielkiego. Reszta zabudowań klasztornych powstała w VI wieku n.e. na rozkaz cesarza Justyniana I. Patronką klasztoru jest Święta Katarzyna z Aleksandrii. W klasztorze przechowywany jest bogaty zbiór wczesnochrześcijańskich ilustrowanych manuskryptów w różnych językach oraz ikon.

24. 02. 2008 – Po śniadaniu opuszczamy „niewolę egipską” i wracamy do Izraela, aby w portowym mieście Ejlata odpocząć od wspinaczek górskich i pustynnych pejzaży. Na krótko, ponieważ dziś będziemy mogli zobaczyć Masadę.

Masada - "Forteca" - to nazwa starożytnej twierdzy żydowskiej położonej na szczycie samotnego płaskowyżu na wschodnim skraju Pustyni Judejskiej nad Morzem Martwym. Dostęp do płaskiego szczytu w kształcie rombu jest trudny, a twierdzy bronią strome kilkusetmetrowe zbocza - do 410 metrów nad poziom Morza Martwego. Obecnie można na szczyt Masady wejść pieszo lub wjechać kolejką.

Pielgrzymi, którzy po raz pierwszy odwiedzili Izrael, udali się do Podwodnego Obserwatorium w Ejlacie przy granicy z Egiptem, ok 100 m od brzegu i 6 m pod powierzchnią wody. Schodząc po schodach można obserwować przez szybę barwny świat morskiej fauny.

W roku 66 n.e. w czasie wojny żydowskiej Masadę zajęli zeloci. W roku 73 n.e. Masada była jednym z trzech ostatnich punktów oporu przeciw Rzymianom. Oblężenia twierdzy podjął się Flawiusz Silwa. Brało w nim udział 5 tys. żołnierzy rzymskich oraz 9 tys. niewolników i jeńców, wykorzystywanych głównie do prac ziemnych. Dzięki nim usypano skarpe, po której rozpoczęto szturm fortecy przy pomocy wieży oblężniczej. Na czele broniących się zelotów stał Eleazar ben Jair. Sytuację wewnątrz twierdzy w czasie oblężenia znamy z relacji Józefa Flawiusza. Kiedy dostrzeżono bezcelowość dalszej obrony przystano na propozycję zbiorowego samobójstwa, wysuniętą przez ben Jaira. Każdy mężczyzna zabił żonę i dzieci, następnie wylosowano dziesięciu zelotów, którzy zabili pozostałych mężczyzn, z tych wybrano jednego, który zabił pozostałych i wreszcie popełnił samobójstwo. Pozostawiono nietknięte zapasy żywności, aby Rzymianie wiedzieli, że nie wzięli twierdzy głodem. Flawiusz podaje liczbę 960 obrońców, którzy odebrali sobie życie. Ocalały dwie kobiety z pięciorgiem dzieci, ukryte w kanale.

25. 02. 2008 – Każdego dnia uczestniczyliśmy we Mszy św., w kościołach, bazylikach, sanktuariach, a czasem hotelowych pokojach lub w plenerze, modląc się w różnych intencjach z różańcem w dłoni, bo każdy z nas po to, tutaj przyjechał. Począwszy od dzisiejszego dnia będziemy w miejscach tak dobrze znanych nam z kart Ewangelii, że przejmuje nas zaduma i z pokorą wkraczamy w kolejne święte miejsca.

Kolejny dzień naszej pielgrzymki kończymy wspólną Mszą św., z pielgrzymami PMK z Kolonii i Sztutgartu w kościele Dobrego Pasterza w Jerycho.

W Bazylice Przemienienia Pańskiego uczestniczyliśmy we Mszy św.

Na **Górze Tabor**, z której roztacza się zachwycająca panorama wielobarwnych pól uprawnych, miało miejsce przemienienie Jezusa. Trzej apostołowie ujrzeli tu swego mistrza rozmawiającego z Mojżeszem i Eliaszem. Wydarzenie to upamiętniają dwa duże kościoły na szczycie góry, jeden franciszkański, drugi grecki.

Na Górze Tabor znajduje się Bazylika Przemienienia Pańskiego. Dwie wieże po bokach łączą z kościołem dwie kaplice, poświęcone Mojżeszowi i Eliaszowi. Bazylika składa się z trzech naw, podzielonych potężnymi filarami i arkadami.

**Grota Zwiastowania NMP.,
w Nazarecie.**

**Bazylika
Zwiastowania
uważana jest za
najpiękniejszą
świątynię
chrześcijańską
na Wschodzie.**

**PALESTYNA ZA CZASÓW
JEZUSA**

Według opisu Ewangelii Łukasza Nazaret było domem Józefa i Marii, rodziców Jezusa Chrystusa. Jest to również miejsce dzieciństwa Jezusa. Przebywał on w Nazarecie do czasu podjęcia się publicznej działalności, którą rozpoczął w wieku 30 lat od przyjęcia chrztu w Jordanie z rąk Jana Chrzciciela.

Z Nazaretu jedziemy do Kany Galilejskiej - znanej z Nowego Testamentu miejscowości, w której Chrystus miał dokonać swojego pierwszego cudu na godach weselnych. Z Kany pochodził również Bartłomiej, jeden z Apostołów, zwany również Natanaelem. Tutaj pary małżeńskie z naszej grupy odnawiają przysięgę ślubną. Po ceremonii na pamiątkę kupujemy dobre, słodkie wino i różne pamiątki.

Kana Galilejska

**...i ślubuję ci miłość, wierność
i uczciwość małżeńską...**

26. 02. 2008 – Kolejny ranek i cały dzień niesie kolejne wspaniałe przeżycia duchowe. Łódźką wypływamy na Jezioro Genezaret - Jezioro Jezusa, gdyż wiele wydarzeń opisanych w Ewangeliach działo się właśnie na jego wodach. Ks. Leszek czyta z Ewangelii o cudownym połowie ryb, uciszeniu burzy i o tym jak Pan chodził po jeziorze. Śpiewamy „Barkę” i modlimy się w intencjach naszych rodzin.

Kościół na Górze Błogosławieństw zbudowany jest na planie ośmiokąta, w nawiązaniu do liczby błogosławieństw.

U świętego Piotra w Kafarnaum

Kafarnaum - Jak podaje Ewangelia wg św. Mateusza, Chrystus na początku swej publicznej działalności opuścił rodzinne Nazaret i udał się na granicę pomiędzy dwoma pokoleniami Zabulona i Neftalego i osiedlił się w Kafarnaum, które stało się jego miastem. To w nim nauczał w miejscowej synagodze, uzdrowił chorych (teściową Piotra, córkę Jaira, paralytyka, sługę centuriona) i wypędzał złe duchy. Po Zmartwychwstaniu Jezusa w Kafarnaum obok lokalnej gminy Żydowskiej ukonstytuować miała się jedna z pierwszych gmin judeochrześcijańskich, której miejscem spotkań stać się miał dom św. Piotra Apostoła.

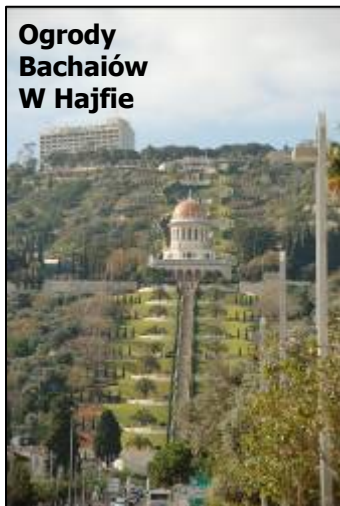

Tabgha- należy do najważniejszych miejsc, w których nauczał Jezus. Tu też dokonał cudownego rozmnożenia chleba.

Kościół Prymatu. Jezus pojawił się po zmartwychwstaniu i przekazał władzę Piotrowi nad Kościołem. „Paś baranki moje!” – powiedział Pan swemu uczniowi. „Mensa Christi” – Stół Chrystusa, na pamiątkę przygotowanego tam przez Jezusa posiłku dla uczniów.

Ogrody Bachaiów W Hajfie

Kościół Stella Maris, gdzie znajduje się Grota Proroka Eliasza.

27. 02. 2008 – Po śniadaniu wyruszamy do Hajfy, która słynie z perskich ogrodów Bachaiów, a następnie udajemy się na Górę Karmel, do kościoła Stella Maris, gdzie znajduje się Grota Eliasza. Tego dnia byliśmy również w Cezarei Nadmorskiej i Jerozolimie, która była celem ostatnich dni naszego pielgrzymowania. Byliśmy w Wieczerniku, przy grobie króla Dawida, kościoła Zaśnięcia NMP.

**Wieczernik –
miejsce
ustanowienia
Eucharystii
i Sakramentu
Kapłaństwa.
Miejsce
narodzin
Kościoła.**

**Ain Karen - Sanktuarium, gdzie
czczone jest narodzenie
Jana Chrzciciela.**

Ain Karen znajduje się 7 km na zachód od centrum Jerozolimy. Nazwy tej nie wymienia żaden z Ewangelistów, jednak tradycja chrześcijańska wiąże tę miejscowość z opisaną w Ewangelii według św. Łukasza, wizytą Marii u krewnej - z nawiedzeniem św. Elżbiety. Jesteśmy w Ain Karen w porze kwitnięcia migdałowców, których zapach wypełnia całą przestrzeń.

**Piękny kościół i klasztor Zaśnięcia
Najświętszej Marii Panny jest jednym z
najbardziej znanych miejsc na Górze Syjon.
Według tradycji jest to miejsce, w którym
NMP zapadła w "wieczny sen".**

**Według tradycji w tej grocie urodził się
Jan Chciiciel, największy z proroków.**

28. 02. 2008 – Od wczoraj jesteśmy na terenie Autonomii Palestyńskiej w Betlejem, w prześlicznym, luksusowym hotelu, w sercu miasta. Od 2006 roku miasto zostało całkowicie otoczone 8 metrowym, betonowym murem, dlatego mimo wszystko czujemy się odcięci od świata.

Betlejem - heb. *Bêt Lechem*; dosłownie "dom chleba". Jest ośrodkiem kultu religijnego chrześcijan i miejscem pielgrzymek, jako biblijne miejsce urodzenia króla Dawida i Jezusa z Nazaretu. Jest w nim kościół Narodzenia (zbudowany w 326 roku przez Konstantyna Wielkiego, w 550 roku przebudowany przez Justyniana I Wielkiego, a w XII wieku przez krzyżowców), pod którym znajduje się Grota Narodzenia. Do bazyliki prowadzi Brama Pokory, bardzo niska, dlatego przed wejściem trzeba pochylić głowę. Świadomość tego, że to właśnie tutaj Pan rozpoczął ziemskie życie, napelnia wszystkich wielkim wzruszeniem i z niecierpliwością czekamy na moment, kiedy będziemy mogli ucałować czteroramienną srebrną gwiazdę z łacińskim napisem: „Tu z Myryi Dziewicy narodził się Jezus Chrystus”. Obok bazyliki znajduje się kościół św. Katarzyny, a w niej Grota Mleczna. Tu właśnie Maryja karmiła Dzieciątko przed ucieczką do Egiptu. Obeniew w tej kaplicy modlą się kobiety o szczęśliwy poród i wychowanie niemowląt. Około 3 km od Betlejem znajduje się miejsce, gdzie anioł zwiastował pasterzom narodziny Mesjasza – sanktuarium „Gloria in Excelsis Deo” na Polu Pasterzy.

Grota Narodzenia

Bazylika Bożego Narodzenia

**Przepiękne
freski
w kościele na
Polu Pasterzy
opowiadają
historię
narodzin
Jezusa.**

Sanktuarium „Gloria in Excelsis Deo”

Po Pasterce Dzieciątko zostaje przeniesione z kościoła św. Katarzyny do Groty Narodzenia, a następnie do żłóbka, gdzie pozostaje do Trzech Króli.

Po wspaniałych przeżyciach związanych z narodzeniem Chrystusa powracamy do Jerozolimy. Hebrajska nazwa *Yerushalayim* jest tłumaczona jako *Miasto Pokoju*.

Po obejrzeniu panoramy miasta udajemy się na szczyt Góry Oliwnej, skąd Jezus wstąpił do Nieba. Tutaj też pożegnał się ze Swoimi uczniami.

Na grzbiecie Góry Oliwnej Jezus uczył Apostołów modlitwy „Ojcze nasz”. Dziś wznosi się tu kościół „Pater noster”. W kościelnych krążgankach można przeczytać ją w 62 językach. Jest również po polsku i kaszubsku.

Ks. Leszek czyta Ewangelię św.

Sanktuarium Wniebowstąpienia Jezusa należy dzisiaj do muzułmanów i zostało zamienione na meczet. Chryścijanie mogą sprawować tu własną liturgię tylko raz w roku – w uroczystość Wniebowstąpienia.

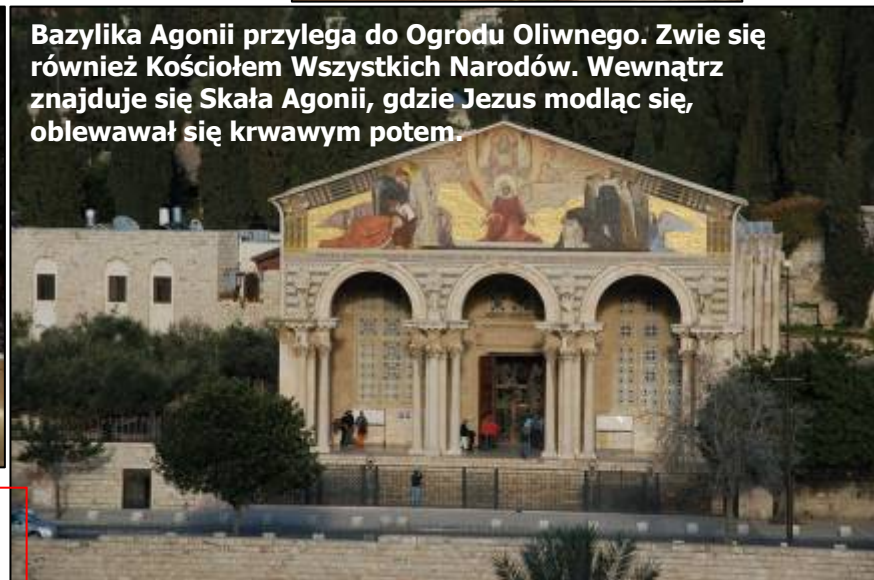
Dominus flevit (Pan płakał) – kościół znajdujący się na zboczu Góry Oliwnej, w miejscu gdzie według Ewangelii św. Łukasza Jezus zapłakał i przepowiedział upadek Jerozolimy. Pierwsza świątynia powstała w czasach bizantyjskich. Obecna budowla została wzniesiona dla franciszkanów w latach 1953-55 według projektu Antonio Barluzziego, który nadał jej kształt łzy.

Stare drzewa oliwne – to niemi świadkowie Jego agonii i pojmania.

Mnisi greccy oraz ormiańscy opiekują się znajdującym się tuż obok Groty Pojmania podziemnym kościołem Grobu Matki Bożej. To właśnie z tego miejsca Maryja Matka Jezusa została z duszą i ciałem wzięta do nieba.

Bazylika Agonii przylega do Ogrodu Oliwnego. Zwie się również Kościołem Wszystkich Narodów. Wewnątrz znajduje się Skała Agonii, gdzie Jezus modląc się, oblewał się krwawym potem.

Podążając śladami Zbawiciela docieramy do Bazyliki Bożego Grobu, gdzie znajduje się Kalwaria i Grób Chrystusa - najświętsze miejsca związane z naszym zbawieniem. W bazylice znajduje się pięć ostatnich stacji drogi krzyżowej. Oprócz grobu Chrystusa w kościele znajduje się także Golgota, a więc skała na której wetknięto Krzyż w czasie ukrzyżowania Jezusa. Dolna część skały widoczna jest w absydzie dolnej kaplicy, zwanej Kaplicą Adama.

Kaplica Grobu Chrystusa ma dł. 8, 30 m i szer. 5, 90. Wewnątrz znajdują się dwa pomieszczenia. Pierwsze to przedsionek zwany Kaplicą Anioła. Stąd przechodzimy do wąskiego przejścia do komory grobowej. Komora ma wymiary 2, 07 m na 1, 93. Marmurowa ława przykrywa skalną półkę, na której złożono umęczone Ciało Chrystusa. Od dwóch tysięcy lat pielgrzymi całują to miejsce. Również i my czynimy to z nabożną czcią.

29. 02. 2008 – Dziś po raz ostatni jako pątnicy odwiedzamy Święte Miasto. Jest piątek i wyruszamy zatłoczonymi uliczkami, aby rozważyć Drogę Krzyżową. Tą samą drogą w Wielki Piątek Chrystus dzwigał Swoj krzyż na Golgotę.

Po nabożeństwie powracamy do Bazyliki Grobu Pańskiego

Wejście do Bożego Grobu

Kościół Św. Anny. Tradycja mówi, że krypta znajduje się na miejscu domu Joachima i Anny, rodziców Marii Panny. Obok kościoła rozciągają się imponujące ruiny, które otaczają biblijną sadzawkę Betesda.

Jedna z kaplic na Via Dolorosa

Ściana Płaczu jest częścią świątyni Jerozolimskiej (muru herodiańskiego), a pochodzi od żydowskiego święta opłakiwania zburzenia świątyni przez Rzymian. Wierni zgodnie z tradycją wkładają między kamienne ściany karteczki z prośbami do Boga. W chwili obecnej jest to najświętsze miejsce judaizmu.

Żegnamy Jerozolimę wracamy do Betlejem, aby w namiocie beduińskim zjeść pożegnalną kolację, składającą się z regionalnych potraw, z właścicielem naszego biura podróży.

1. 03. 2008 – Skoro świt jedziemy do kościoła św. Katarzyny w Betlejem, aby w grocie św. Hieronima uczestniczyć we Mszy św. Potem w drodze na lotnisko – niespodzianka. Autokar zatrzymuje się w Emaus, a my wstępujemy do kościoła „Łamania Chleba”. Jego nazwa przypomina, że uczniowie rozpoznali zmartwychwstałego Jezusa dopiero wówczas, gdy połamał On chleb i go im rozdał.

W jednej z kaplic Bazyliki nasi Duszpasterze odprawiają Mszę św.

Emaus

Jerozolima - jest świętym miastem trzech religii monoteistycznych: judaizmu, chrześcijaństwa i islamu. Wyznawcy tych trzech religii zaliczają je w poczet najświętszych miejsc kultu, stąd wielokrotnie dochodziło w tym obszarze do konfliktów na tle religijnym.

Nieuchronnie dobiegł czas spędzony w ziemskiej Ojczyźnie Zbawiciela. Było Betlejem, Nazaret, Jerozolima i tak wiele wspaniałych miejsc związanych z życiem Jezusa, Jego Rodziny, Apostołów, i wielu świętych znanych nam z kart Ewangelii.

Wiosenna aura odkryła nam zieloną, bujną krainę, którą ukochał i wybrał Pan, a nam dwadzieścia wieków później dane jest ją oglądać. Jeżeli czegoś nie rozumię, przypominam sobie pieśń religijną: „*co dla zmysłów nie pojęte, niech dopełni wiara w nas*” Amen.

Pamiętam czerwone anemony, zapach kwitnących migdałowców, widok jeziora i wydaje mi się, że słyszę głos Pana, gdy mówi: „*A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata*”.

Dziękuję w imieniu grupy pielgrzymów i swoim własnym, Księdzu Janowi za zorganizowanie i przygotowanie programu niezapomnianej pielgrzymki, a Księżom Janowi Kalucie i Leszkowi Wedziukowi za wspólne modlitwy i znoszenie pątniczego trudu. Wspomnienia zostaną w sercach. Bóg zapłać za wszystko!

W imieniu pielgrzymów przygotowała: Jola Ławeczka
Zdjęcia: Jola Ławeczka i Marek Biernoth